

Балашенко Інна Валеріївна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Колесник Дар'я Миколаївна – студентка IV курсу, Історико-філософського відділення, кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

УДК 101.13+130.2

ДУХОВНІ ЦІННОСТІ ЯК ОСНОВА ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

У статті розкрито теоретичні основи, сутність та значення цінностей, як складової частини патріотичного виховання громадян. Проаналізовано елементи суспільної та індивідуальної свідомості та розкрито зміст та етапи здійснення патріотичного виховання.

Ключові слова: цінність, патріотизм, виховання, громадська особистість.

ДУХОВНЫЕ ЦЕННОСТИ КАК ОСНОВА ПАТРИОТИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ

В статье раскрыты теоретические основы, сущность и значение ценностей, как составной части патриотического воспитания граждан. Проанализированы элементы общественного и индивидуального сознания и раскрыто содержание и этапы осуществления патриотического воспитания.

Ключевые слова: ценность, патриотизм, воспитание, общественная личность.

SPIRITUAL VALUES AS THE BASIS OF PATRIOTIC EDUCATION

The article reveals the theoretical foundations, essence and significance of values as an integral part of patriotic education of citizens. The elements of public and individual consciousness are analyzed and the content and stages of the implementation of patriotic education are disclosed.

Key words: value, patriotism, education, public personality.

Патріотичне виховання громадян є важливою частиною процесу побудови та розвитку держави, що позиціонує себе в якості цивілізованого члена світового співтовариства. Державна політика в умовах кризового становища суспільства спрямована на згуртування народу через його патріотичні почуття. І від рівня вихованості людини в плані політичному залежить становище такої країни. Крім того, патріотичне виховання відіграє важливу роль в соціалізації особистості, допомагає самореалізуватися в суспільстві. Саме тому ми вважаємо дослідження патріотичного виховання *актуальним*.

Патріотизм – це духовне явище, яке характеризується великою стійкістю, воно ще довго зберігається в народі при його знищенні, а в 3-4 покоління вмирає. Істинний, духовний в своїй основі, патріотизм передбачає безкорисливе, самовіддане служіння Батьківщині. Він був та залишається моральним і політичним принципом, соціальним почуттям, зміст якого виражається в любові до своєї Вітчизни, гордості за її минуле й сьогодення, прагнення і готовності її захищати.

Патріотизм є елементом як суспільної, так і індивідуальної свідомості. На суспільному рівні під патріотизмом розуміємо національну і державну ідею єдності та неповторності цього народу, вона формується на основі традицій, стереотипів, історії і культури кожної конкретної нації. На рівні індивідуальної свідомості патріотизм розглядається як любов до Батьківщини, гордість за свою країну, прагнення пізнати, зрозуміти й поліпшити її. [2]

У Державній національній програмі “Освіта”, Законах України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту” як стратегічні визначаються завдання виховання в особистості любові до Батьківщини, усвідомлення єю свого громадянського обов’язку на основі національних і загальнолюдських духовних цінностей, утвердження якостей громадянина-патріота України для збагачення і примноження на цій основі культурного і творчого потенціалу нашого народу

[3, с. 5].

Патріотичне виховання – планомірна виховна діяльність, спрямована на формування духовно-моральних, громадянських і світоглядних якостей особистості. Вони проявляються в любові до Батьківщини, до свого дому, в прагненні й умінні берегти та примножувати традиції, цінності свого народу, своєї національної культури, своєї землі. Загальна мета патріотичного виховання – виховувати у підростаючого покоління любов до Батьківщини, гордість за свою Вітчизну, готовність сприяти її процвітання і захищати у разі потреби [2]. Воно повинно бути спрямовано на формування одного з найглибших громадянських почуттів, змістом якого є любов до батьківщини, відданість своєму народові; гордість за надбання національної культури, шанобливе ставлення до історичного минулого українського народу, його мови, традицій, звичаїв та обрядів [1].

Зміст патріотичного виховання буде цілеспрямованим, конкретним та ефективним лише в тому разі, коли воно буде втілюватися у практичній діяльності. Етапи для його здійснення:

- інформаційний (надання інформації для усвідомлення патріотичних цінностей та ідеалів українського народу як особистісних та активності в їх реалізації);
- організаційний (безпосередня організація навчально-виховного процесу з метою оволодіння науковими фактами, поняттями, теорією про природу та суспільство, нормами поведінки, соціальними відносинами, звичаями, традиціями. Формування патріотичного світогляду особистості);
- стимулюючий (стимулювання патріотичного самовдосконалення та самовиховання студента, формування патріотичних переконань, практичних навичок та умінь реалізації патріотичних якостей і почуттів у процесі навчальної, виховної та практичної діяльності);
- оцінюючий (визначення та оцінка рівня патріотичної вихованості майбутніх фахівців відповідно до розроблених критеріїв).

Отже, патріотичне виховання відіграє важливу роль в формуванні ціннісного світобачення людини, соціалізує її в політичному житті, допомагає ідентифікувати себе зі своїм народом, становить людину як громадянську особистість.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кравченко А. Національно-патріотичне виховання молоді в Україні – вимога сьогодення / Андрій Кравченко, Мирослава Сахно // Педагогічні науки. – 2015. – № 63
2. Мельнікова О. В. Проблеми патріотичного виховання сучасної молоді / О. В. Мельнікова // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. - 2012. - Вип. 2. - С. 83-89
3. Петронговський Р. Р. Теорія і практика формування патріотизму старшокласників: Монографія / За ред. проф. М. В. Левківського. – Житомир: Полісся, 2003. – 220 с.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Іванова Наталія Володимирівна – кандидат філософських наук, доцент, завідувач відділення «Дошкільне виховання» Луцького педагогічного коледжу

УДК 101.1:316+111.6

СТРАТЕГІЇ МИСЛЕННЯ СУЧАСНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ РЕАЛЬНОСТІ: СОЦІАЛЬНО - ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ

Розглянуто особливості творення сучасної соціокультурної реальності українського суспільства в контексті соціально-філософської парадигми. Проаналізовано стратегії